

*Proiect***LEGE****pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Legea nr. 68/2013 despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130-134, art. 417), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Pe tot parcursul textului, textul „Legea nr. 755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textul „Legea nr. 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic”, la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 2 alineatul (1):

noțiunea „certificat de calitate” va avea următorul cuprins:

„*certificat de calitate* – document ce confirmă calitatea semințelor destinate comercializării, eliberat de un laborator acreditat, în limba română sau o limbă internațională”;

noțiunea „certificat de calitate la import” se exclude;

noțiunea „semințe” se completează cu textul: „, inclusiv material săditor”;

se completează cu o noțiune nouă:

„*material CAC (Conformitas Agraria Communitatis)* – material de înmulțire și plantare fructifer care are identitate de soi și puritate de soi adecvată și este destinat pentru: producerea de material de înmulțire, producerea de material de plantare fructifer, și/sau producerea de fructe”.

3. La articolul 4:

la punctul 2), cuvintele „de soiuri și a tehnologiilor de producere a semințelor de plante” se substituie cu textul „soiurilor, a tehnologiilor de producere a semințelor de plante, de menținere și conservare a fondului de resurse genetice”;

punctul 3) se abrogă;

punctul 4) se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) stimularea dezvoltării sectorului de producere a semințelor prin politici de suport”.

4. La articolul 5:

la alineatul (1), cuvintele „Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare” se substituie cu cuvântul „Guvernului”;

alineatul (2) se completează cu litera o) cu următorul cuprins:

„o) stabilește măsuri de menținere a pieței semințelor pentru soiurile supuse eroziunii genetice în conformitate cu prevederile și procedurile naționale”.

5. Articolul 6:

la alineatul (3), cuvintele „și în cadrul instituțiilor și laboratoarelor de profil agricol” se substituie cu cuvintele „și în cadrul instituțiilor și laboratoarelor de profil agricol și pe terenurile agenților economici, în cazul în care instituția publică desemnată nu are capacitatea tehnologică de fondare a plantațiilor pentru culturile multianuale”;

se completează cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:

(5) Instituția publică desemnată efectuează verificarea purității varietale a soiurilor multiplicare la probele de material semincer prezentate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

(6) La cerere, instituția publică desemnată examinează și elaborează liste ale soiurilor recomandate.”

6. Articolul 7 alineatul (1):

la litera a), textul „, iar persoanele vinovate vor purta răspundere în conformitate cu prevederile Codului contravențional” se exclude;

la litera b), cuvintele „au fost retestate” se substituie cu cuvintele „a mai fost solicitată retestarea și reînregistrarea lor în Catalogul soiurilor”;

se completează cu literele d) și e) cu următorul cuprins:

„d) în cazul în care menținătorul nu își îndeplinește obligațiunile ce îi revin privind prezentarea la solicitare a semințelor necesare pentru reproducerea soiului, conform caracteristicilor inițiale existente la înregistrare, și de a se supune verificării periodice de către instituția publică desemnată;

e) titularul certificatului de înregistrare sau menținătorul nu achită taxele de menținere în Catalogul soiurilor conform legislației, precum și pentru verificarea soiului pe durata în care acesta este înregistrat.”

7. Articolul 8:

la alineatul (2), cuvintele „de comun acord” se substituie cu cuvintele „și se coordonează”;

la alineatul (3), cuvintele „pentru soiurile protejate prin brevet” se exclud;

la alineatul (5), după cuvintele „răspundere de calitate” se introduc cuvintele „și puritatea biologică a”;

la alineatul (6):

cuvintele „categoriile biologice prebază și bază” se substituie cu cuvintele „categoria biologică prebază”;

se completează cu textul „(persoane fizice sau juridice) publicate în Catalogul soiurilor pentru anul respectiv”;

la alineatul (7), cuvintele „comercial” se substituie cu textul „CAC (Conformitas Agraria Communitatis)”;

se completează cu alineatele (11) și (12) cu următorul cuprins:

„(11) Producerea semințelor în sistemul agriculturii ecologice se realizează în conformitate cu prevederile prezentei legi, precum și a Legii nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.

(12) Materialul semincer de categoria biologică bază, certificat și standard se supune unui control oficial (postcontrol) pentru verificarea identității și purității varietale a soiului.”

8. Articolul 9:

la alineatul (2), după cuvintele „admise pentru comercializare” se introduce textul „, , multiplicare”;

se completează cu alineatele (10)-(15) cu următorul cuprins:

„(10) Plasarea pe piață a semințelor importate sau produse în sistemul agriculturii ecologice se realizează în conformitate cu prevederile prezentei legi, precum și ale Legii nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.

(11) În cazul dificultăților temporare de aprovizionare generală cu semințe certificate sau semințe standard, pentru o perioadă determinată, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare poate decide comercializarea unei cantități necesare de semințe dintr-o categorie mai puțin strictă decât cea prevăzută de reglementările în vigoare, precum și semințe din soiuri neînregistrate în Catalogul soiurilor sau în Catalogul Uniunii Europene.

(12) Semințele produse sunt supuse comercializării pe piața internă în baza următoarelor documente ce confirmă calitatea:

- a) Certificat de calitate a semințelor;
- b) Certificat de calitate a răsadurilor;
- c) Certificat de valoare biologică.

(13) Materialul semincer importat se comercializează în baza documentelor de identitate/varietate a soiurilor/hibridilor prevăzute de Organizația pentru Cooperarea și Dezvoltarea Economică (în continuare – *OECD*) și documentele de calitate prevăzute de Asociația Internațională de Testare a Semințelor (în continuare – *ISTA*), eliberate de autoritatea competentă a statului exportator. Semințele importate din țările nemembre ale *ISTA* și *OECD* se comercializează în

baza certificatului de calitate eliberat de autoritatea competentă a statului exportator.

(14) În cazul documentelor de calitate prevăzute de ISTA, termenul de recertificare va constitui un an de la data emiterii documentului. La expirarea termenului stabilit, semințele vor fi controlate repetat, cu eliberarea unui nou Certificat de calitate a semințelor.

(15) Materialul de înmulțire și cel săditor provenit din import se comercializează în baza Certificatului pentru materialul de înmulțire și cel săditor importat, care se eliberează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, la solicitare, până la inițierea înființării plantației marfă.”

9. Articolul 11 va avea următorul cuprins:

„Articolul 11. Importul semințelor

(1) Este admis importul semințelor soiurilor de plante înregistrate în: Catalogul soiurilor, Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Catalogul soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System) în toate scopurile;

(2) Este admis importul semințelor soiurilor de plante care nu sunt înregistrate în: Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova, Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Catalogul soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System), dacă semințele sunt destinate:

a) cercetărilor științifice în cadrul relațiilor de colaborare dintre instituțiile de cercetări științifice și instituțiile de învățământ superior de profil agricol;

b) pentru Testarea oficială a soiurilor de plante;

c) suplimentării unei varietăți reprezentate cu mai puțin de 10 soiuri în Catalogul soiurilor;

d) organizării loturilor demonstrative și pentru expoziții pe suprafețe limitate, sub supravegherea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor:

- pentru culturile de câmp: 3 loturi de până la 1 ha de fiecare soi;

- pentru culturile legumicole cu semințe mărunte: 3 loturi de până la 0,02 ha de fiecare soi și cu semințe măscate: 3 loturi de până la 0,15 ha de fiecare soi;

- pentru alte culturi: 3 loturi de până la 0,15 ha de fiecare soi;

e) reproducerii pentru export, lista unor astfel de semințe se aprobă de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și se publică pe site-ul web oficial al acesteia.

(3) Importul semințelor poate fi efectuat prin transmiterea unei notificări în cazurile indicate la alin. (2) Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, cu cel puțin 10 zile lucrătoare până la data importului. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este obligată să vizeze gratis, în decurs de trei zile lucrătoare de la recepționarea notificării, un exemplar al notificării care va fi proba înștiințării și înregistrării corespunzătoare a lotului de semințe respectiv pentru alte autorități publice.

(4) În cazul în care Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în decursul a 10 zile de la recepționarea notificării, depistează că datele indicate în notificare sau în documentele anexate sunt eronate și/sau lotul de semințe notificat nu corespunde criteriilor stabilite, atunci aceasta înștiințează autoritățile vamale și postul său de inspecție la frontieră despre nulitatea notificării și imposibilitatea introducerii lotului notificat.

(5) La notificare se anexează următoarele documente:

a) contractul de livrare la import/contract de multiplicare sau alt document similar din care să rezulte următoarele informații: specia, soiul/hibridul, categoria biologică, cantitatea totală, respectarea normelor tehnice de calitate, precum și dacă sămânța este modificată genetic sau certificată ecologic;

b) certificatul fitosanitar, eliberat de autoritatea fitosanitară competentă a statului exportator. La intrarea în țară, importatorul primește pașaportul fitosanitar, care este eliberat la frontieră de către inspectorii posturilor de control sanitar-veterinar și fitosanitar ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;

c) acordul titularul brevetului pentru soiul de plantă în cazul în care soiul se regăsește sub regimul de protecție intelectuală, doar în cazul importului în scop de multiplicare;

d) certificatul de înregistrare pentru producere și/sau prelucrare, și/sau comercializare a semințelor și materialului săditor, după caz;

e) documente de identitate/varietate a soiurilor/hibridurilor prevăzute de OECD și documente de calitate prevăzute de ISTA, ori alte documente ce confirmă calitatea și proveniența semințelor pentru țările nemembre ale OECD și ISTA eliberate de autoritatea competentă. Importul materialului semincer conform prevederilor alin. (2) lit. e) se efectuează în baza documentului ce confirmă calitatea și proveniența semințelor, eliberat de autoritatea competentă a statului exportator.

(6) După importul semințelor în baza notificării, la solicitare, sunt prelevate probe și se efectuează controlul loturilor de semințe. În baza testelor de laborator, la solicitarea agentului economic, se eliberează contra plată Certificatul de calitate a semințelor sau Buletinul de analiză a semințelor.”

10. La articolul 12:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Exportul și reexportul semințelor se admit numai după certificarea loturilor de semințe, cu excepția loturilor mici de semințe de până la 1 kg de fiecare soi, destinate cercetărilor științifice de către instituțiile științifice de profil”;

la alineatul (2), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) certificatul de calitate a semințelor ISTA (blanchetă de culoare oranj), eliberat de un laborator acreditat, doar în cazul în care este solicitat de țara importatoare sau agentul economic importator, cu excepția loturilor mici de semințe (de până la 1 kg de fiecare soi), destinate cercetărilor științifice de către instituțiile științifice de profil”;

se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) certificatul de varietate al OECD, la solicitare”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Exportul materialului de înmulțire și a celui săditor se efectuează în baza Certificatului de valoare biologică și a Certificatului de calitate la exportul materialului de înmulțire și a celui săditor, în cazul în care acesta din urmă este solicitat de către țara importatoare sau importator.”

11. La articolul 13 alineatul (1) punctul 1):

la litera a), după cuvintele „de terenuri agricole” se introduce textul „, inclusiv să asigure respectarea spațiilor de izolare”;

litera a) se completează cu o liniuță cu următorul cuprins:

„ – pentru răsadurile de culturi legumicole în spații protejate – cel puțin 70 m²”;

la litera b), cuvintele „instituțiile specializate” se substituie cu cuvintele „instituțiile sau proiectanții specializați”.

12. La articolul 14:

la alineatul (2), cuvintele „Inspectoratul responsabil din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor” se substituie cu cuvintele „Subdiviziunea teritorială”;

la alineatul (3), cuvintele „Inspectoratul teritorial” se substituie cu cuvintele „Subdiviziunea teritorială”;

alineatul (13) va avea următorul cuprins:

„(13) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor revizuieste, plasează pe site-ul web oficial și remite anual Lista agenților economici înscriși în Registrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.”

13. La articolul 15:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Registrul, conform modelului din anexa nr. 4, este ținut de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în formă electronică.”;

alineatele (4)-(6) se abrogă.

14. Articolul 19 va avea următorul cuprins:

„Articolul 19. Controlul semincer și certificarea semințelor

(1) Controlul semincer, certificarea și supravegherea agenților economici înregistrați se efectuează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) Determinarea calității semințelor se efectuează la solicitare, la prezentarea următoarelor documente:

a) procesul-verbal de prelevare a probei, însoțit de proba de laborator, prelevată de inspectorul de stat;

b) documentul de inspecție în câmp/actului de înregistrare a semănăturilor de soi;

c) certificatul de calitate a semințelor eliberat anterior, după caz;

d) documente ce confirmă proveniența semințelor importate, după caz.

(3) Sunt supuse controlului semincer și certificării în condițiile prezentei legi următoarele categorii de semințe:

a) semințe prebază;

b) semințe bază;

c) semințe certificate;

d) CAC (*Conformitas Agraria Communitatis*);

e) semințe comerciale de plante oleaginoase și furajere.

(4) Semințele sunt supuse certificării, iar la solicitarea agenților economici pot fi eliberate următoarele documente ce confirmă calitatea:

1) pentru materialul semincer:

a) certificatul de calitate a semințelor;

b) buletinul de analiză a semințelor;

c) certificatul de varietate OECD;

d) certificatul de calitate a semințelor ISTA.

Certificatul de calitate a semințelor și certificatul de calitate a semințelor ISTA se eliberează în baza testelor de laborator efectuate pentru analiza deplină (germinație, puritate fizică, alte semințe, umiditate, masa a 1000 de semințe). Buletinul de analiză a semințelor este eliberat în baza testelor de laborator pentru 1, 2 etc. indici de calitate.

Termenul de eliberare a documentelor prevăzute la lit. a), b) și d) este de 7-21 zile lucrătoare, în funcție de specia testată și indicii de calitate solicitați.

Termenul de eliberare a certificatului prevăzut la lit. c) este de 2 zile lucrătoare și se eliberează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în baza documentului de inspecție în câmp, a certificatului de calitate a semințelor ISTA, a declarației privind etichetarea materialului semincer și, după caz, a certificatului de determinare a gradului de hibridare/purității biologice.

2) pentru materialul săditor:

a) certificatul de valoare biologică;

b) certificatul pentru materialul de înmulțire și cel săditor importat;

c) certificatul de calitate al răsadurilor.

CertIFICATELE se eliberează la solicitare de subdiviziunile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

(5) Termenul de valabilitate, precum și modul de eliberare, retragere și/sau suspendare a documentelor ce confirmă calitatea, prevăzute la alin. (4) se stabilesc în procedurile elaborate și aprobate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.”

15. La articolul 20:

partea introductivă va avea următorul cuprins:

„**Articolul 20.** Împuternicirile inspectorilor pentru control semincer”;

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Controlul sectoarelor semincere și a pepinierelor (inspecția în câmp) se efectuează în baza ghidurilor de inspecție în câmp a sectoarelor semincere în conformitate cu schemele semincere ale OECD, precum și a actelor normative. Inspecția în câmp se efectuează de către inspectorii de stat ai Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nominalizați anual prin ordinul directorului Agenției, și după caz, menținători, reprezentanți ai instituțiilor științifice de profil și specialiști în domeniu atestați de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor sau sub controlul oficial al acesteia.”;

la alineatul (2), cuvintele „Inspectorul de stat” se substituie cu cuvântul „Inspector”;

la alineatul (3), textul „Procedurile de control prevăzute la alin. (2) vor fi exercitate” se substituie cu textul „Controlul de stat asupra activității de întreprinzător va fi exercitat de către inspector.”.

Notă informativă
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>În procesul de executare a prevederilor Legii nr 68/2013 despre semințe, de-a lungul anilor au parvenit numeroase interpelări, privind unele lacune ce țin de eliberarea unor certificate cu caracter obligatoriu, care de fapt poartă caracter facultativ și trebuie eliberate doar la cererea agentului economic. Totodată, prevederile actuale creează ambiguități în procesul import, export, comercializare și certificare a semințelor, în compartimentul ce ține de termenii stabiliți și descrierea proceselor neclar.</p> <p>Modificarea legii vine în contextul excluderii normelor secundare din Lege și precizării acestora în procedurile interne ale Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, care sunt aprobate prin Ordinul intern al Directorului.</p> <p>La fel, Ministerul, urmează să coordoneze în prealabil procedurile interne ale Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, or în procesul de implementare a acestora sunt stabilite diverse impedimente la producerea, importul, exportul, comercializarea și testarea semințelor, inspectorii Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor fiind în unele cazuri în lipsă de competențe pe anumite domenii, cum ar fi stabilirea precisă a soiurilor și portaltoaielor de material săditor, soiurilor de semințe și altele, făcând astfel premise însoțite de riscuri ulterioare ce pot fi asumate de agenți economici care pot procura semințe ce nu corespund certificatelor eliberate.</p> <p>La fel, în acest proces și reprezentanții instituțiilor științifice vor participa în procesul de implementare a procedurilor interne, astfel încât vor diminua la maxim riscurile agentului economic.</p> <p>Odată cu aprobarea legii, cadrul normativ va fi unul univoc și coerent, lipsit de birocrație, va contribui la dinamizarea activităților din sectorul aferent semințelor, precum și la majorarea ponderii de piață a semințelor autohtone, dar nu în ultimul rând, la crearea premiselor pentru exportul acestora.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>ANSA eliberează la moment certificatul de calitate a semințelor a Asociației Internaționale de Testare a Semințelor și certificatului de varietate biologică a Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, însă neavând reglementare în vre-un careva act normativ, proiectul prevede posibilitatea eliberării acestor certificate la comercializarea semințelor.</p> <p>La art. 11 privind importul semințelor, pentru semințele destinate reproducerii pentru export posibilitatea de import în baza certificatelor ISTA și OECD precum și altor documente ce confirmă calitatea, eliberat de autoritatea competentă a statului exportator. Această completare a fost necesară deoarece agenții economici în majoritatea cazurilor efectuează importuri din țările UE și</p>

nu au posibilitatea să efectueze importul doar în baza certificatelor ISTA și OECD, dar întreaga cantitate de material semincer produs se exportă integral atât ca semințe cât și ca produse derivate.

La art. 12 a fost inclusă delimitarea exportul și reexportul semințelor a loturilor mici de semințe, de până la 1 kg de fiecare soi, destinate cercetărilor științifice de către instituțiile științifice de profi se permite fără certificarea semințelor, deoarece în baza acordurilor de colaborare cu alte instituții științifice se exportă cantități minime semincere de categorii biologice înalte pentru testări oficiale.

La art. 13 Condiții de înregistrare a agenților economici, au fost reduse suprafețele de teren pentru înregistrare, ceea ce va favoriza atragerea a mai mulți agenți economici în producerea de semințe, activitatea lor fiind realizată în condițiile unui cadru legal, care să permită controlul mai eficient al calității semințelor produse.

Ținând cont de faptul că Republica Moldova este parte la Organizația pentru Cooperarea și Dezvoltarea Economică (OECD) s-a inclus certificatul de varietate OECD, conform regulilor internaționale.

La fel de important constituie specificarea facultativă a unor certificate, inclusiv certificatul de calitate a semințelor ISTA (blanșetă de culoare oranj), eliberat de un laborator acreditat, care urmează a fi eliberate de ANSA sau un laborator acreditat doar în cazul, când este solicitat de țara importatoare, agentul economic importator, sau solicitant. Astfel, reducem din cheltuielile agenților economici și specificăm clar, în dependență de legislația internațională și cea a UE, care certificate sunt obligatorii și care sunt facultative.

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul nu necesită surse financiare din Bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

După aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe, urmează operarea modificărilor care sunt deja inițiate supra următoarelor acte:

- Hotărârea de Guvern nr. 598/2012 cu privire la aprobarea Cerințelor privind calitatea și plasarea pe piață a materialului de înmulțire pentru plantele ornamentale;
- Hotărârea de Guvern nr.1211/2008 cu privire la aprobarea Cerințelor “Material semincer pentru porumb și sorg”
- Hotărârea de Guvern nr. 713/2013 pentru aprobarea Cerințelor privind producerea și comercializarea semințelor de legume, răsadurilor și a materialului săditor legumicol;
- Hotărârea de Guvern nr. 836/2011 pentru aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost plasat anunțul privind consultarea publică a proiectului și analiza impactului de reglementare spre consultări publice pe pagina web a Ministerului și particip.gov.md
<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-publica->

a-proiectului-de-hotarare-de-guvern-pentru-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-682013-despre-seminte/10510.

Totodată, proiectul elaborat a fost transmis, în conformitate cu Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, spre consultare cu mediul de afaceri și celui științific, precum: Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante; Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „MOLDOVA FRUCT”; Instituția Publică Centrul Național de Cercetare și Producere a Semințelor;

Proiectul, conform legislației naționale, a fost avizat de ministerele și autoritățile interesate.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost expertizat de Centrul Național Anticorupție în conformitate cu prevederile art.35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prin scrisoarea nr. 06/2/10418 din 25.06.2024.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației, expertiza de compatibilitate a fost transmisă prin scrisoarea nr. 31/02-126-13659 din 29 decembrie 2023. Conform expertizei de compatibilitate realizate, proiectul național nu transpune corespunzător normele actelor UE. Obiecțiile și propunerile au fost incluse în tabelul de sinteză fiind acceptate integral iar proiectul de modificare a legii a fost potrivit avizelor și revizuit integral.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege a fost supus expertizării juridice în cadrul procesului de avizare și consultare publică prin solicitarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-13232 din 18 decembrie 2023.

Informația referitoare la concluziile expertizei juridice privind compatibilitatea proiectului cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă, a fost inclusă în sinteza obiecțiilor.

11. Constatările altor expertize

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător s-a expus, supra Analizei impactului de reglementare în data de 20 iunie 2023; și a proiectului în data de 16 iulie 2024.

Secretar de Stat

Vasile ȘARBAN

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul de modificare a Legii nr. 68/2013 despre semințe

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Nr. DI/3/041.1-14721 din 26 decembrie 2023 I Avizare	La Nota informativă la proiectul Hotărârii Guvernului, în conformitate cu dispozițiile anexei nr. 1 din Legea nr. 100/2017, în compartimentul 3 urmează a fi indicat dacă intervenția rezultă din angajamentele asumate de Republica Moldova în baza acordurilor bilaterale cu Uniunea Europeană, precum și inclusă mențiunea cu privire la elaborarea tabelului de concordanță.	Se acceptă, s-a redactat.
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Nr. DI/3/041.1-3178 din 21.03.2024 II Avizare	Lipsa de propuneri sau obiecții suplimentare.	S-a luat act.
Ministerul Sănătății Nr. 09/ 37 din 03.01.2024 I Avizare	Lipsa de propuneri și obiecții asupra proiectului de hotărâre.	S-a luat act.
Ministerul Sănătății Nr. 09/ 1295 din 26.03.2024 II Avizare	Lipsa de propuneri și obiecții asupra proiectului de hotărâre.	S-a luat act.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Nr. 08/1-18 din 03.01.2024 I Avizare	Potrivit art.1 alin. (2) din Legea nr.68/2013 despre semințe, această lege nu se extinde asupra producerii semințelor în gospodăriile individuale în scopul utilizării acestora pentru consum personal, cu condiția ca semințele să nu fie expuse comercializării. Totodată, conform modificărilor propuse la art. 2 alin. (1) autorul proiectului propune expunerea noțiunii "buletin de analiză" în următoarea redacție: "buletin de analiză" - document ce confirmă calitatea semințelor destinate necesităților proprii de utilizare, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor".	Se acceptă, s-a redactat.

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	În acest sens considerăm oportună completarea noțiunii "buletin de analiză" după cum urmează: după cuvântul "utilizare" de completat cu cuvintele "de către agenții economici".	
	La pct.6 alin. (3) după textul "cu parafa" de completat cu cuvântul "și".	Se acceptă , s-a redactat.
	La pct.7 alin. 1) lit. e) menționăm că vine în contradicție cu alin. 5) din art.6, or nu este clar în care cazuri Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante prin ordin asigură prelungirea înregistrării, stabilește și publică menținătorul soiului și în care radiază soiurile de plante din motivul lipsei menținătorului.	Se acceptă , s-a exclus.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Nr. 10-1047 din 02.04.2024 II Avizare	Lipsa de propuneri și obiecții	S-a luat act.
Ministerul Finanțelor Nr. 07/5-03/2900/1928 din 26.12.2023 I Avizare	În Nota informativă, la capitolul 5 fundamentarea economico-financiară, sintagma „bugetul național” urmează a fi substituită cu sintagma „bugetul de stat”.	Se acceptă , s-a redactat.
Ministerul Finanțelor Nr. 07/5-09/18 din 22.03.2024 II Avizare	Lipsa de propuneri și obiecții asupra proiectului de hotărâre	S-a luat act.
Ministerului Justiției Nr. nr. 04/2-64 din 04.01.2024 I Avizare	1. Legea nr. 68/2013 despre semințe este lege organică, prin urmare, în clauza de adoptare, cuvântul „ordinară” se va substitui cu cuvântul „organică”.	Se acceptă , s-a redactat.
	2. În proiect este utilizată atât noțiunea „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor”, cât și noțiunea „Agenția”, prin urmare, noțiunile se vor uniformiza.	Se acceptă , s-a redactat.
	3. La pct. 1, cuvântul „conținut” se va substitui cu cuvântul „cuprins” (obiecție valabilă și la pct. 5 alineatul doi, pct. 6 alineatul trei, pct. 7 alineatul doi, pct. 8 alineatele trei și opt, pct. 9 alineatul întâi, pct. 12 alineatul cinci).	Se acceptă , s-a redactat.
	4. La referința la Decizia Consiliului 2005/834/CE din 8 noiembrie 2005 privind echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate în anumite țări terțe și de modificare a Deciziei 2003/17/CE, în denumire, cuvântul „Decizia” va fi succedat de cuvântul „Consiliului”, iar cuvintele „a Consiliului” se vor exclude ca fiind excedente.	Se acceptă , s-a redactat.

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>5. În conformitate cu pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, clauza de armonizare se include după preambul și clauza de adoptare a proiectului de act normativ. Aceasta indică gradul de transpunere, precum și actul sau actele Uniunii Europene ce se transpun, cu descrierea tipului, numărului, instituției/instituțiilor Uniunii Europene ce a/au adoptat actul Uniunii Europene, seria, numărul și data Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în care acesta a fost publicat. Pentru actul Uniunii Europene care a fost supus modificărilor, se indică cele mai recente amendamente care constituie obiect al transunerii în legislația națională. Ținând cont de prevederile legale enunțate, în clauza de armonizare se va indica Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în care a fost publicată Decizia și actul prin care a fost ultima dată modificat.</p>	<p>Se acceptă, s-a redactat.</p>
	<p>6. La pct. 2: 1) Ținând cont că toate modificările se referă la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 68/2013, la pct. 2, textul „În art. 2” se va substitui cu textul „La art. 2 alin. (1)” (obiecție valabilă și la pct. 3 - 9, 11 - 14, 16). Textul „la alin. (1)” și „alin. (1)” se va exclude de la alineatele de la pct. 2.</p>	<p>Se acceptă, s-a redactat.</p>
	<p>6. La pct. 2: 2) La alineatele unu, doi, trei și cinci cuvântul „definiția” se va substitui cu cuvântul „noțiunea”.</p>	<p>Se acceptă, s-a redactat.</p>
	<p>6. La pct. 2: 3) Potrivit normelor de tehnică legislativă, în cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:”. Prin urmare, la pct. 2, cuvintele „se modifică și se expune în redacție nouă” se vor substitui cu cuvintele „va avea următorul cuprins” (obiecție valabilă și la alineatul doi, pct. 11 alineatul doi și trei, pct.13 alineatul trei).</p>	<p>Se acceptă, s-a redactat.</p>
	<p>6. La pct. 2: 4) La semnificația noțiunii „buletin de analiză”, se va exclude textul „(în continuare pe tot parcursul textului cuvintele „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, la orice formă gramaticală se substituie cu cuvântul „Agenția”, la forma gramaticală corespunzătoare)”, deoarece este greșit.</p>	<p>Se acceptă, s-a redactat.</p>
	<p>6. La pct. 2:</p>	<p>Se acceptă, s-a redactat.</p>

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	5) Textul „în definiția semințe, la final se completează cu cuvintele:” se va substitui cu textul „semnificația noțiunii „semințe” se completează cu textul”. Cuvintele „la final”, se vor exclude, or, completarea unui text sau alineat, fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele, semnifică, conform regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfârșitul acestuia.	
	6. La pct. 2: 6) În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în cazul în care se impune folosirea unor termeni și expresii din alte limbi, se indică, după caz, corespondentul acestora în limba română. Prin urmare, la noțiunea „CAC (Conformitas Agraria Communicatis) se va indica și corespondentul în limba română (obiecție valabilă și la art. 19 alin. (2) lit. d)).	Se acceptă , s-a redactat.
	7. La pct. 3: 1) Prevederea de la pct. 3 se va indica într-un singur alineat.	Se acceptă , s-a redactat.
	7. La pct. 3: 2) În conformitate cu art. 51 alin. (5) și (6) din Legea nr. 100/2017, articolul poate fi divizat în alinate. Alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. Având în vedere prevederea legală enunțată, la pct. 3 textul „alin. 2” se va substitui cu textul „alin. (2)”.	Se acceptă , s-a redactat.
	7. La pct. 3: 3) Cu referire la formula „la propunerea autorității centrale de specialitate” se va utiliza termenul „cuvintele” și nu „sintagma”. Se va reține că cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare și completare, se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifra”/„cifrele”. Subliniem că, terminologia utilizată în actul elaborat trebuie să fie constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative. Potrivit Dicționarului explicativ al limbii române, sintagma reprezintă o unitate semantico-sintactică stabilă,	Se acceptă , s-a redactat.

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	formată dintr-un grup de două sau mai multe cuvinte între care există raporturi de subordonare.	
	7. La pct. 3: 4) Ținând cont de prevederile Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, cuvintele „autorității centrale de specialitate” se vor substitui cu cuvintele „autorității administrației publice centrale de specialitate”.	Se acceptă , s-a redactat.
	8. La pct. 4: 1) Ținând cont de prevederile art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017, la pct. 4 alineatul întâi din proiect, textul „Alin. (2)” se va substitui cu textul „pct. 2)” (observație valabilă și pentru textele „Alin. (3)”, „Alin. (4)”).	Se acceptă , s-a redactat.
	8. La pct. 4: 2) Potrivit normelor de tehnică legislativă, în cazul operațiunii de completare cu un element structural nou se va utiliza sintagma „... se completează cu „...” cu următorul cuprins:”. Prin urmare, la pct. 4 alineatul al treilea, cuvintele „în următoarea redacție” se vor substitui cu cuvintele „cu următorul cuprins”.	Se acceptă , s-a redactat.
	8. La pct. 4: 3) La cuprinsul care se propune la lit. f), cuvântul „stimulează” se va substitui cu cuvântul „stimularea” pentru a se alinia la timpul la care a fost conjugat verbul de la alte litere.	Se acceptă , s-a redactat.
	9. La pct. 5: 1) Având în vedere prevederile art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017, la pct. 5 alineatul al doilea, textul „literele o și p” se va substitui cu textul „literele o) și p)”.	Se acceptă , s-a redactat.
	9. La pct. 5: 2) Odată cu intrarea în vigoare la 1 decembrie 2009, a amendamentelor la Tratatul privind Uniunea Europeană semnat la Lisabona, arhitectura Uniunii Europene s-a schimbat, fiind abandonată structura formată din trei piloni. Tratatul privind Comunitatea Europeană a fost redenumit în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, fapt ce s-a soldat cu transferarea personalității juridice a Comunității Europene către Uniunea Europeană, Comunitatea încetându-și existența. Astfel, după data de 1 decembrie 2009, vorbim numai despre legislația „UE” sau „acțius-ul UE”, dar nu despre acțius-ul comunitar. Prin urmare, la cuprinsul care se propune la art. 5 alin. (2) lit. o), cuvântul „comunitare” se va substitui cu cuvintele „Uniunii Europene”.	Se acceptă , s-a redactat
	9. La pct. 5:	Se acceptă , s-a redactat.

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	3) Prezintă neclaritate temeiul și raționamentul propunerii de la lit. p), conform căreia Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor „rezolva litigii de specialitate în domeniul sau de activitate”. Prin urmare, se va explica de către autorul proiectului.	
	10. La pct. 6: 1) Dispoziția potrivit căreia, se propune modificarea denumirii art. 6 din Legea nr. 68/2013, se va indica din alineat.	Se acceptă , s-a redactat.
	10. La pct. 6: 2) Ținând cont de regulile de tehnică legislativă, potrivit cărora, în cazul operațiunii de completare cu un element structural nou se va utiliza sintagma „... se completează cu „...” cu următorul cuprins:”, la alineatul întâi, cuvintele „se modifică denumirea cu următorul text” se va substitui cu textul „va avea următorul cuprins:”.	Se acceptă , s-a redactat.
	10. La pct. 6: 3) La alineatul al doilea, reiterăm că cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare și completare, se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifra”/„cifrele”. Prin urmare, la cuvântul „parafa” se va substitui cu „cuvintele”.	Se acceptă , s-a redactat.
	10. La pct. 6: 4) Art. 6 din Legea nr. 68/2013 este constituit din alineate, prin urmare, la pct. 6 alineatul al treilea, textul „punctele 5,6 și 7” se va substitui cu textul „alineatele (5), (6) și (7)” (obiecție valabilă și la cuprinsul nemijlocit al alineatelor (5), (6) și (7)).	Se acceptă , s-a redactat.
	10. La pct. 6: 5) Primul cuvânt la alineatele (5) și (7) se va scrie cu majusculă.	Se acceptă , s-a redactat.
	11. La pct. 7: 1) Ținând cont de prevederile art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017, textul „alin. 1” se va substitui cu textul „alin. (1)”. Textul, „litera b” se va substitui cu textul „litera b)”. Textul „literele d, e, f și g” se va substitui cu textul „literele d), e) f) și g)”.	Se acceptă , s-a redactat.
	11. La pct. 7: 2) La art. 7 alin. (1) lit. g), din sintagma „legislației în vigoare” se vor exclude cuvintele „în vigoare” ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment.	Se acceptă , s-a redactat.
	12. La pct. 8:	Se acceptă , s-a redactat

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	1) Prevederea de la pct. 8 alineatul al șaptelea propunem să fie indicată după pct. 1 din proiect după următoarea redacție: „În tot textul legii, textul „Legii nr. 755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică” la orice formă gramaticală se substituie cu textul „Legii nr. 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic” la forma gramaticală corespunzătoare”, fie modificarea propusă se va indica la fiecare articol în mod distinct or, în redacția în vigoare, prevederea este formulată greșit.	
	12. La pct. 8: 2) În conformitate cu prevederile art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017, textul „alineatele 11,12 și 13” se va substitui cu textul „alineatele (11), (12) și (13)” (obiecție valabilă și la pct. 9 alineatul întâi).	Se acceptă , s-a redactat
	12. La pct. 8: 3) Referința la Legea privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice se va expune ținând cont de prevederile art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, astfel încât la indicarea datei adoptării a actului normativ să se indice numărul de ordine ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/” (obiecție valabilă și la pct. 9 alineatul întâi).	Se acceptă , s-a redactat
	12. La pct. 8: 4) Cu referire la alin. (13), propus spre completare, se recomandă revizuirea acestuia prin prisma prevederilor Legii nr. 39/2008 privind protecția soiurilor de plante, în special, prin indicarea faptului că transmiterea drepturilor asupra unui soi de plantă va avea loc cu respectarea prevederilor Legii nr. 39/2008 privind protecția soiurilor de plante.	Se acceptă , s-a redactat
	13. La pct. 9: 1) În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) și alin. (4) din Legea nr. 100/2017, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire. Dacă este necesară preluarea unor termeni și sintagme noi din alte limbi, se indică și corespondentul acestora în limba română. Ținând cont de prevederile legale enunțate, la cuprinsul care se propune la alin. (13), abrevierile „ISTA”, „OECD” se vor substitui cu denumirea completă (obiecție valabilă și la art. 11 alin. (3) lit. e); art. 12 alin. (2) lit. d)).	Se acceptă , s-a redactat
	13. La pct. 9:	Se acceptă , s-a redactat

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	2) Dispoziția care se propune la art. 9 alin. (13) subalineatul doi se va indica la un alineat separat, deoarece reglementează o dispoziție distinctă de cea de la primul subalineat.	
	14. La pct. 10: 1) Enunțul care se propune la art. 11 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 68/2013 se va indica la o literă separată, deoarece reglementează o prevedere distinctă de mențiunile de la lit. a)-e). Totodată, cuvintele „pagina oficială” se vor substitui cu cuvintele „pagina web oficială” în conformitate cu Regulamentul cu privire la siteurile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și la cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 728/2023.	Se acceptă , s-a redactat
	14. La pct. 10: 2) Prevederea de la alin. (3) subalineatul doi, care indică ce documente urmează a fi anexate la notificare se va indica la un alineat distinct.	Se acceptă , s-a redactat
	15. La pct. 11: 1) La cuprinsul care se propune la alin. (1) al art. 12, se va revizui numerotarea, deoarece este greșită. Totodată, cuprinsul alin. (1) necesită a fi revăzut integral or, în redacția propusă nu este structurat corect.	Se acceptă , s-a redactat
	15. La pct. 11: 2) La cuprinsul care se propune la art. 12 alin. (3), noțiunea „Agenției pentru Siguranța Alimentelor” se va substitui cu noțiunea „Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor”, astfel cum este indicat în Hotărârea Guvernului nr. 14/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.	Se acceptă , s-a redactat
	16. La pct. 12: 1) Textul „la alineatul (1) punctul 1)” se va indica la primul alineat, având în vedere că modificările vizează doar alin. (1) pct. 1) de la art. 13.	Se acceptă , s-a redactat
	16. La pct. 12: 2) Ținând cont de prevederile art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017, textul „litera a” se va substitui cu textul „litera a)”.	Se acceptă , s-a redactat
	16. La pct. 12: 3) La cuprinsul care se propune la art. 13 alin. (1) pct. 1 lit. a) alineatul trei și patru, cuvântul „ cifra” se va substitui cu cuvântul „cifre”.	Se acceptă , s-a redactat
	16. La pct. 12: 4) La alineatul cinci, cuvântul „nouă” se va exclude ca fiind inutil.	Se acceptă , s-a redactat
	16. La pct. 12:	Se acceptă , s-a redactat

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	5) La alineatul șase, termenul „sintagma” se va substitui cu „cuvintele”.	
	17. La pct. 13: 1) La alin. (2), se propune noțiunea „subdiviziunea responsabilă”, iar la alin. (3), noțiunea „subdiviziunile teritoriale”. Este de menționat că atât în Hotărârea Guvernului nr. 14/2023, cât și în Legea nr. 68/2013, este utilizată noțiunea „subdiviziunea teritorială”. Prin urmare, se va revizui noțiunea „subdiviziunea responsabilă”.	Se acceptă , s-a redactat
	17. La pct. 13: 2) La cuprinsul care se propune la art. 14 alin. (13), între semnele citării se va indica inclusiv numărul alineatului.	Se acceptă , s-a redactat
	18. La pct. 14: 1) Având în vedere prevederile art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017, la pct. 14, textul „aliniatul 1” se va substitui cu textul „alineatul (1)”.	Se acceptă , s-a redactat
	18. La pct. 14: 2) Dispoziția care se propune la art. 15 alin. (1) din Legea nr. 68/2013, în conformitate cu care registrul este ținut de Agenție pe suport de hârtie și în formă electronică se va revizui prin prisma art. 25 alin. (1) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, potrivit căruia registrele de stat se țin în formă electronică.	Se acceptă , s-a redactat
	19. La pct. 16: 1) Ținând cont de regulile de tehnică legislativă, la alineatul doi, textul „.....cu o literă nouă în următoarea redacție:” se va substitui cu textul „.....cu litera d) cu următorul cuprins:” (obiecție similară și la pct. 17).	Se acceptă , s-a redactat
	19. La pct. 16: 2) La cuprinsul care se propune la art. 20 alin. (2) lit. d), se va preciza tipul expertizei.	Se acceptă , s-a redactat
	20. La pct. 17: 1) La denumirea Capitolului VI2 , primul cuvânt se va scrie cu majusculă.	Se acceptă , s-a redactat
	20. La pct. 17: 2) Având în vedere prevederile art. 4 din Decizia Consiliului din 8 noiembrie 2005 privind echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate în anumite țări terțe și de modificare a Deciziei 2003/17/CE, la cuprinsul care se propune la art. 191 se va preciza cu ce sunt recunoscute drept echivalente inspecțiile oficiale ale selecțiilor conservative la culturile producătoare de semințe.	Se acceptă , s-a redactat
	20. La pct. 17:	Se acceptă , s-a redactat

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	3) Având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 14/2023, referința la ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor se va substitui cu referința la ordinul directorului general al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.	
	20. La pct. 17: 4) Ținând cont de dispoziția art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017, la art. 191 alineatele se vor numerota cu cifre arabe luate între paranteze rotunde.	Se acceptă , s-a redactat
	La Art. II din proiectul legii: 21. Art. II este constituit dintr-un singur alineat, prin urmare, acesta nu se va numerota	Se acceptă , s-a redactat
	22. În conformitate cu art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Având în vedere prevederea legală enunțată, dispoziția de la Art. II în conformitate cu care prezenta lege intră în vigoare la data aprobării se va ajusta corespunzător.	Se acceptă , s-a redactat
Ministerului Justiției <i>Nr. nr. 04/2-3096</i> <i>din 02.04.2024</i> <i>II Avizare</i>	Prin Hotărârea Guvernului nr. 179/2024 cu privire la restructurarea unor autorități publice și la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, denumirea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene s-a modificat în Ministerul Afacerilor Externe. Prin urmare, în lista contrasemnatarilor, cuvintele „și integrării europene” se vor exclude.	Se acceptă , s-a redactat
	La Art. I din proiectul legii: 1. În conformitate cu art. 44 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, clauza de armonizare constituie element distinct al actului normativ care indică tipul, numărul și denumirea oficială a actelor Uniunii Europene care se transpun în actul normativ, seria, numărul și data Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în care au fost publicate actele respective, precum și măsura în care acestea sunt transpuse. Prin urmare, la pct. 1, se vor exclude cuvintele „Preambulul legii” or, Legea nr. 68/2013 despre semințe se completează cu clauza de armonizare și nu preambulul. Totodată, menționăm că în clauza de armonizare este indicat greșit CELEX-ul, sursa de publicare și actul prin care a fost modificată ultima dată Decizia 2003/17/CE. Prin urmare, textul „CELEX: 020031D0017 (JO L 008 14.1.2003, p. 10, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Decizia (UE) 2022/871 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2022).” se va substitui cu textul „CELEX 02005D0834 (JO L 312 din 29.11.2005, p.51, astfel cum a fost modificat	Se acceptă , s-a redactat

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	ultima data prin Decizia (UE) 2021/537a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021”.	
	La pct. 3: 1) În avizul nr. 04/2-64 din 04.01.2024, Ministerul Justiției a menționat că ținând cont că toate modificările se referă la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 68/2013, la pct. 3 (în redacția veche pct.2), textul „În art. 2” se va substitui cu textul „La art. 2 alin. (1)”. Deși autorul proiectului a acceptat obiecția, modificările în acest sens au fost efectuate doar parțial, prin urmare, obiecția se menține.	Se acceptă , s-a redactat
	2) Potrivit normelor de tehnică legislativă, în cazul operațiunii de completare cu un element structural nou se va utiliza sintagma „... se completează cu „...” cu 1 următorul cuprins:”. Prin urmare, la pct. 3 alineatul al cincilea, cuvântul „nouă” se va substitui cu cuvintele „cu următorul cuprins:”. Totodată, la semnificația noțiunii „Material CAC ((Conformitas Agraria Communitatis)”, cuvântul „înseamnă” se va exclude ca fiind excedent.	Se acceptă , s-a redactat
	3) În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017, în cazul în care se impune folosirea unor termeni și expresii din alte limbi, se indică, după caz, corespondentul acestora în limba română. Prin urmare, la noțiunea „CAC (Conformitas Agraria Communicatis)” se va indica și corespondentul în limba română (obiecție valabilă și la art. 19 alin. (3) lit. d)).	Se acceptă , s-a redactat
	La pct. 5, prezintă neclaritate temeiul și raționamentul propunerii de la lit. p), conform căreia Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor „examinează și soluționează contestațiile în domeniul său de activitate”. Prin urmare, se va explica de către autorul proiectului.	Modificarea a fost exclusă
	Prin pct. 6 din proiect, se modifică denumirea art. 6 din Legea nr. 68/2013, prin urmare, la pct. 6 alineatul întâi, cuvintele „va avea” vor fi precedate de cuvântul „Denumirea”.	
	Ținând cont de prevederile art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017, la pct. 8 alineatul al șaselea, textul „alineatele 11,12” se va substitui cu textul „alineatele (11) și (12)”.	Se acceptă , s-a redactat
	La pct. 9: 1) Potrivit normelor de tehnică legislativă, dacă se face trimitere la mai mult de două elemente structurale consecutive, enumerarea se redă după următorul exemplu: alineatele „(10)-(15)”, prin urmare, textul „alineatele (10), (11), (12), (13) (14) și (15)” se va substitui cu textul „alineatele (10)-(15)”.	Se acceptă , s-a redactat

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	2) La alin. (13), cuvintele „Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică” se vor exclude ca fiind excedente or, la prima utilizare în text este indicat „(OECD)” (obiecție similară și la art. 11 alin. (4) lit. e), art. 12 alin. (2) lit. b), d), art. 19 alin. (4) pct. 1) lit. c) și d)).	
	Prevederea care se propune la art. 11 alin. (2) lit. f) reglementează o dispoziție distinctă de dispoziția de la alin. (2), prin urmare se va indica la un alineat distinct și nu ca diviziune a alin. (2).	Se acceptă , s-a redactat
	La fel, enunțul al doilea de la dispoziția de la art. 11 alin. (4), se va indica la un alineat distinct.	Se acceptă , s-a redactat
	La cuprinsul care se propune la art. 14 alin. (13), cuvintele „pagina web” se vor substitui cu cuvintele „pagina web oficială”, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și la cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 728/2023.	Se acceptă , s-a redactat
	Mențiunea de la pct. 16 se va indica într-un singur alineat.	S-a modificat conținutul pct. 16
	La Capitolul VI ² , menționăm că capitolul constituie element de structură complex al actului normativ, prin urmare, nu poate fi constituit dintr-un singur articol.	Se acceptă , s-a exclus
	Cuvintele „în țările terțe” sunt specifice terminologiei legislației Uniunii Europene și nu legislației naționale. Prin urmare, la art. 19 ¹ noțiunea enunțată se va revizui din punct de vedere al raportării la legislația națională.	Se acceptă , s-a redactat
	Potrivit Art. II, prezenta lege intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Având în vedere că, prevederea de la Art. II din proiect rezultă din dispoziția art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, propunem excluderea acesteia din proiectul legii ca fiind inutilă. În cazul excluderii Art. II din proiect, Art. I va deveni articol unic și nu se va numerota.	Se acceptă , s-a redactat
	În conformitate cu art. 14 alin. (1) lit. f) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, președintele Parlamentului semnează legile adoptate de Parlament. Prin urmare, legea se va semna de Președintele Parlamentului și nu de Prim-ministru și nu se va contrasemna de ministrul agriculturii și industriei alimentare.	Se acceptă , s-a redactat
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor Nr. 03/3-6225 din 27.12.2023	La alt. 12 alin. (3) se propune următoarea redacție: „ Exportul materialului de înmulțire și a celui sădător se efectuează în baza Certificatului de valoare biologică și a Certificatului de calitate la exportul materialului de înmulțire și	Se acceptă , s-a redactat

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<i>I Avizare</i>	a celui săditor, în cazul când , acesta din urmă, este solicitat de către țara importatoare sau importator.”	
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor <i>Nr. 03/3-6225</i> <i>din</i>	La atl-.6,la propunerea de completare cu alin. (6) cuvântul „varietate" se substituie cu cuvântul„varietale”;	Se acceptă , s-a redactat
<i>II Avizare</i>	La art.9:- la propunerea de completare cu alin. (13) sintagma „certificatului de calitate a semințelor Asociația Internațională de Testare a Semințelor (ISTA) și certificatului de varietate biologică Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD)" se substituie cu sintagma „documentelor de identitate/varietate a soiurilor/hibrizilor prevăzute de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) și documentelor de calitate prevăzute de Asociația Internațională de Testare a Semințelor (ISTA)" în continuare după text; - la propunerea de completare cu alin. (14) sintagma „certificatului de calitate a semințelor ISTA" se substituie cu sintagma „documentelor de calitate prevăzute de ISTA”;	Se acceptă , s-a redactat
	În continuare, în tot cuprinsul legii, textul „certificatul de calitate a semințelor Asociația Internațională de Testare a Semințelor (ISTA)" și „certificatul de varietate biologică organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD)" se substituie prin textul „,documente de calitate prevăzute de ISTA" și „documente de identitate/varietate a soiurilor/hibrizilor prevăzute de OECD", la forma gramaticală corespunzătoare;	Se acceptă , s-a redactat
	La art. 11 : alin. (2) lit. c) din proiectul de modificare a Legii, Se propune abrogarea sintagmei „cu soiuri ce se regăsesc în Catalogul comun al soiurilor de planle al Uniunii Europene”; alin. (2) lit. d) conținutul punctului se abrogă și se propune în următoarea redacție „ d) organizării loturilor demonstrative și pentru expoziții pe suprafețe limitate, (3 loturi de pînă la 1 ha de fiecare soi) sub supravegherea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor: - pentru culturile de câmp: 3 loturi de pînă la 1ha de fiecare soi; - pentru culturile legumicole cu semințe mărunte: 3 loturi de pînă la 0,02 ha de fiecare soi și cu semințe măscate: 3 loturi de pînă la 0,15 ha de fiecare soi; - pentru alte culturi: 3 loturi de pînă la 0,15 ha de fiecare soi.” alin. (4) lit, e) se completează, cu următorul text: „1 l Impoțul materialului semincer conform prevederilor alin. (2) lit. e) se efectuează în baza documentului ce confirmă	Se acceptă , s-a redactat

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	calitatea și proveniența semintelor, eliberat de autoritatea competentă a statului exportator".	
	La art. 12 la propunerea de completare a alin. (1) lit.b) cuvântul „Reexportul” se substituie cu cuvintele „Exportul și reexportul” în continuare după text;	Se acceptă , s-a redactat
	La art. 15. în contextul propunerilor de modificare a alin. (1), este necesar operarea modificărilor în tot conținutul art. 15.	
	La art.20:- alin. (1) se propune în următoarea redacție: „(1) Controlul sectoarelor semincere și a pepinierei (inspecția în câmp) se efectuează în baza ghidurilor de inspecție în câmp a sectoarelor semincere în conformitate cu schemele semincere ale OECD, precum și a actelor normative în vigoare. În baza declarațiilor de multiplicare prezentate Agenției. Inspecția în câmp se efectuează de către inspectorii de stat ai Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nominalizați anual prin ordinul directorului Agenției, și după caz mentinători și reprezentanți ai instituțiilor științifice de profil.” după sintagma „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor” se completează cu cuvintele „și reprezentanții instituțiilor științifice pe domeniu și mentinătorul soiului.”; alineatul (3) textul „Procedurile de control prevăzute la alin. (2) vor fi exercitate” se substituie cu textul: „Controlul de stat asupra activității de întreprinzător va fi exercitat de către inspectorul de stat.”;	Se acceptă , s-a redactat
Centrul de Armonizare a Legislației, <i>Nr. 31/02-126-13659</i> <i>din 29.12.2023</i> <i>I Avizare</i>	În ceea ce privește transpunerea Deciziei 2005/834/CE, menționăm cu titlu general că, că proiectul nu asigură transpunerea actului UE, ba din contra, transpune eronat art. 4 din Decizia 2005/834 și art. 1 din Decizia 2003/17 (la care face trimitere art. 4 din Decizia 2005/834). Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, proiectul național nu transpune corespunzător normele actelor UE și urmează a fi revizuit integral potrivit observațiilor menționate mai sus. Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.	Se acceptă , s-a redactat
Centrul de Armonizare a Legislației, <i>Nr. 31/02-69-3374</i>	La art. I, pct. 17 din proiect, în textul propus pentru art. 19 ¹ al Legii nr. 68/2013 despre semințe, se vor substitui cuvintele ”țări terțe” cu cuvintele ”alte state” ori aceasta este o terminologie specifică statelor membre UE.	Se acceptă , s-a redactat

Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>din 26.03.2024 II Avizare</p>	<p>Totodată, se va insera clauza de armonizare pentru proiectul național, în următoarea redacție: „Prezenta Lege transpune parțial (transpune art. 4) din Decizia Consiliului 2005/834/CE din 8 noiembrie 2005 privind echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate în anumite țări terțe și de modificare a Deciziei 2003/17/CE, CELEX: 32005D0834, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 312 din 29 noiembrie 2005, așa cum a fost modificată ultima dată prin Decizia (UE) 2021/537 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021”.</p> <p>De asemenea, cu referire la art. I, pct. 1 din proiect, care se referă la introducerea clauzei de armonizare în textul Legii nr. 68/2013, aceasta va fi expusă în aceeași redacție ca și clauza proiectului național.</p>	<p>Se acceptă, s-a redactat</p>
<p>Centrul Național Anticorupție Nr. 4334 din 26.06.2024</p>	<p>În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă</p>	<p>S-a luat act.</p>

Secretar de Stat

Vasile ȘARBAN